

BLM6191 Robotlar

Ödev 1

Dr. Öğr. Üyesi Erkan Uslu
euslu@yildiz.edu.tr

Yıldız Teknik Üniversitesi
Bilgisayar Mühendisliği
21/10/2024

Giriş

Gazebo simülasyon ortamında iki farklı labirent dünyası (maze1 ve maze2) ve turtlebot3 oluşturulmuştur. Turtlebot3 /odom mesajı üzerinden dünyadaki **mutlak konumunu**, /scan mesajı üzerinde ise yaptığı lazer ölçümlerini sunmaktadır.

Turtlebot3'e /cmd_vel mesajı üzerinden gövde çizgisel x hızı ve yine gövde açısız z hızı komutları iletilmektedir.

Turtlebot3, labirent dünyasında rastgele olarak labirentin bir köşesinde ($(7.5m, 7.5m)$ veya $(-7.5m, 7.5m)$ veya $(-7.5m, -7.5m)$ veya $(7.5m, -7.5m)$ koordinatlarında), dışı doğru bakacak şekilde oluşturulmaktadır. Labirentin boyutu $16m \times 16m$ olarak verilmektedir. Labirentin merkezi $x = 0, y = 0$ noktasıdır.

Labirenti başarılı bir şekilde tamamlayabilmek için merkezi $x = 0, y = 0$ koordinatlarında olan bir kenarı $2m$ olan kareye ulaşmak gerekmektedir.

Labirent dünyalarını ve turtlebot3'ü oluşturan paketi çalıştırmak için aşağıdaki adımları takip ediniz (micromouse_maze paketinin README.md dosyasını inceleyin):

Command Line

```
$ cd ~/robotlar_ws/src
$ git clone https://gitlab.com/blm6191_2425b/blm6191/micromouse_maze.git
$ cd ~/robotlar_ws
$ catkin_make
$ source ~/.bashrc

$ echo "export TURTLEBOT3_MODEL=waffle" >> ~/.bashrc
$ source ~/.bashrc

$ echo "export GAZEBO_MODEL_PATH=${GAZEBO_MODEL_PATH}~/robotlar_ws/src/" >> ~/.bashrc
$ source ~/.bashrc

$ roslaunch micromouse_maze micromouse_maze4.launch
```

Gazeboda açılan dünya Şekil 1 ile verilmiştir.

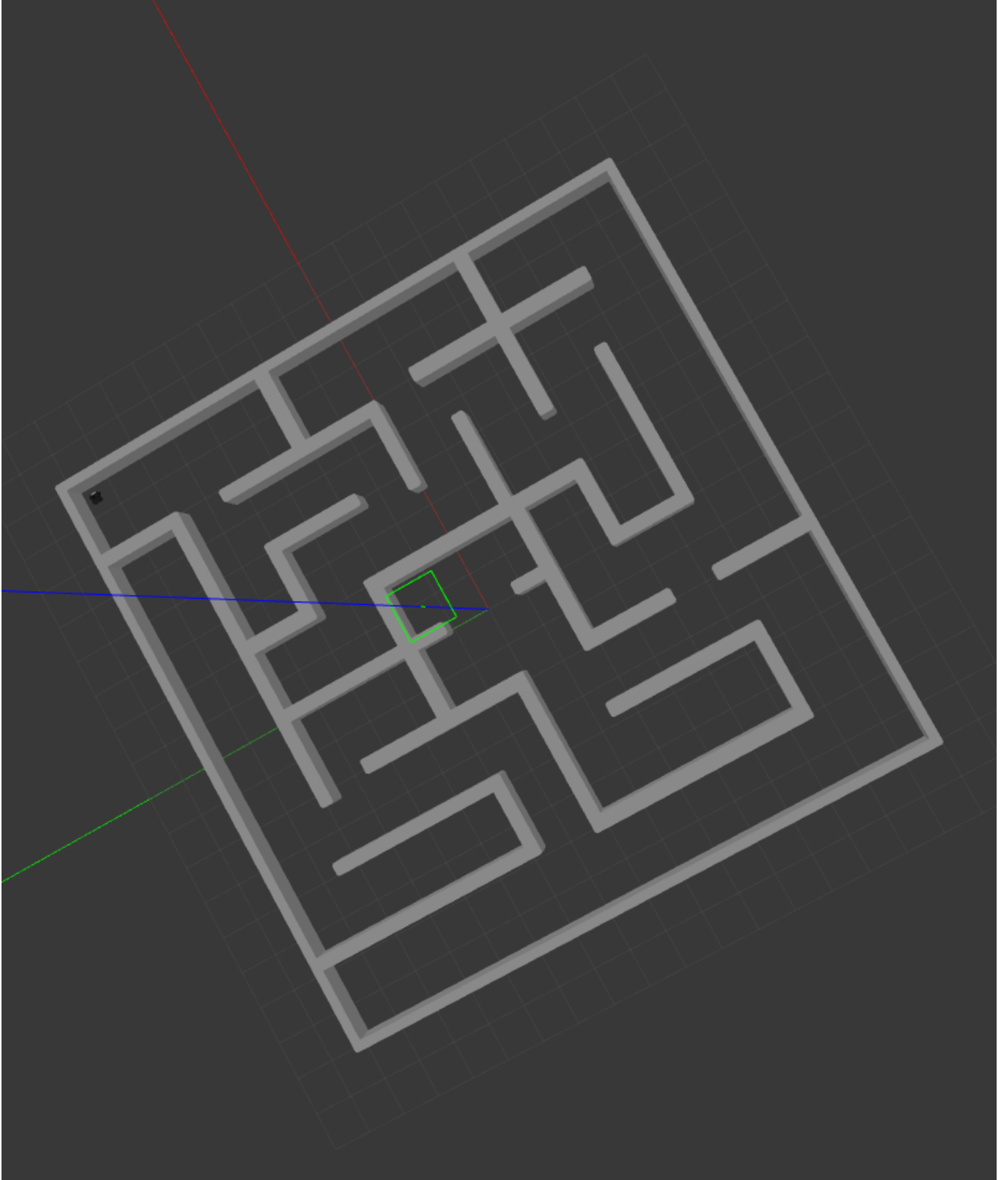
/odom mesajı Gazebo'nun referans koordinat sistemine (Gazebo'nun (0,0) noktasına) göre robotun /base_footprint isimli çerçevesinin pozisyonunu vermektedir.

Sisteme ilişkin tf ağacı Şekil 2 ile verildiği gibidir.

Gazebo simülasyonu başlatıldıktan sonra aşağıdaki komut ile tf ağaç yapısı görüntülenebilir.

Command Line

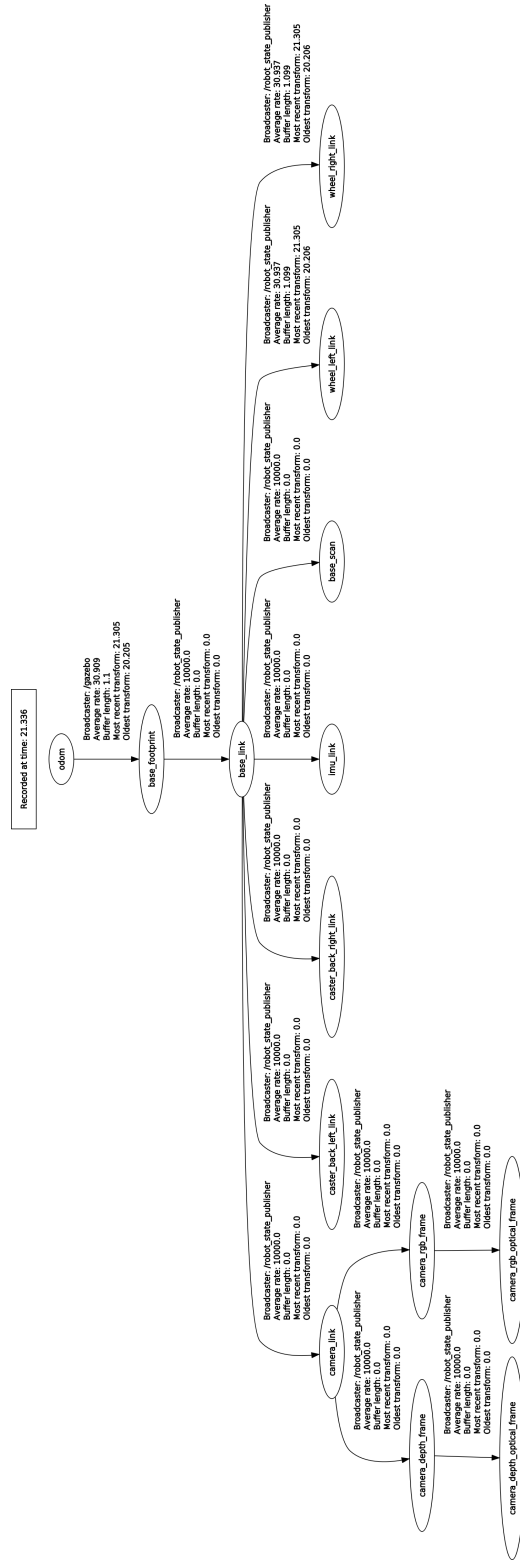
```
$ rosrn rqt_tf_tree rqt_tf_tree
```


Şekil 1: Gazebo dünyası ve robot

Bu tf ağacında base_footprint çerçevesi ile base_scan çerçevesi arasındaki sabit dönüşüm Şekil 3 ile verilmiştir.

Gazebo simülasyonu başlatıldıktan sonra base_footprint çerçevesi ile base_scan çerçevesi arasındaki sabit dönüşüm aşağıdaki komut ile görüntülenebilir.

Şekil 2: Sisteme ilişkin tf ağacı

Command Line

```
$ rosrn tf tf_echo base_footprint base_scan
```

/scan mesajı base_scan isimli yerel referans çerçevesine göre alınmaktadır.

```
- Translation: [-0.064, 0.000, 0.132]
- Rotation: in Quaternion [0.000, 0.000, 0.000, 1.000]
           in RPY (radian) [0.000, -0.000, 0.000]
           in RPY (degree) [0.000, -0.000, 0.000]
```

Şekil 3: base_footprint ile base_scan çerçeveleri arası sabit dönüşüm

Command Line

```
$ rostopic echo /scan/header
seq: 0
stamp:
secs: 518
nsecs: 118000000
frame_id: "base_scan"
---
```

Soru 1

Turtlebot3'ün labirenti tamamlayabilmesini sağlayan bir ROS paketi yazınız. Bunun için aşağıdaki adımları takip ediniz (50p):

- solve_maze isimli bir ROS paketi oluşturun (roscpp ve gerekli bağımlılıkları komut satırında belirterek)
- solve_maze paketi içinde solver.cpp isimli bir ROS nod dosyası oluşturun
- solver.cpp nod'unu /scan mesajına abone olacak ve /cmd_vel mesajını yayınlayacak şekilde düzenleyin
- solver.cpp'de turtlebot3'ün labirenti tamamlayabilmesi için gerekli duvar takibi (wall following) algoritmasını gerçekleştirin
  - Duvara uzaklık parametrisi belirleyin (d)
  - Paralel bant genişliği parametresini (r) belirleyin. (Duvara paralel kalmanın tanımı: robot merkezinin her an için bir ilgili duvardan ($d - r, d + r$) uzaklıktaki bant içinde olmasıdır)
  - Başlangıçta d uzaklıkta duvar yoksa en yakın duvarı bulun
  - Bulunan duvara göre (birini seçerek) sağdan/soldan paralel duruma gelin
  - L1: Duvara paralel kalarak ilerleyin
  - Eğer 90° köşe varsa karşı duvara paralel olana kadar dönün
  - Eğer 270° köşe varsa açığı duvara paralel olana kadar dönün
  - Eğer $(0, 0)$ koordinati merkezli $2m \times 2m$ büyüklüğündeki kareye ulaşılmışsa (\odom isimli mesaj dinlenerek) sonlandırın
  - Tekrarlayın L1
- Paketinizi derleyebilmek için CMakeLists.txt dosyasında gerekli düzenlemeleri yapın, solver.cpp'den derlenecek nod'un ismini my_solver olarak belirleyin
- Yazmış olduğunuz kodu micromouse_maze4.launch ile test edin (otomatik olarak seçilen farklı başlangıç noktaları için tekrarlayın)

Soru 1

Command Line

```
$ rosrunc solve_maze my_solver
```

- Oluşturduğunuz paket içerisindeki README dosyasında paketinizin derleme, çalıştırılma adımları ile elde ettiğiniz sonuçları içeren bir rapor hazırlayın
- Aşağıda verilen adreste boş bir repo oluşturarak kodunuzu yükleyin

Soru 1

Command Line

```
https://gitlab.com/blm6191_2425b/members/<user>
```

Soru 2

Turtlebot3'ün labirenti gezinimi (joystick, komut satırından cmd_vel, rqt_gui'den vb manuel kontrol ile) sırasında ortam haritasını çıkarmasını sağlayan bir ROS paketi yazınız. Bunun için aşağıdaki adımları takip ediniz (50p):

- solve_maze isimli bir ROS paketi bu soru için de kullanılacaktır
- solve_maze paketi içinde mapper.cpp isimli bir ROS nod dosyası oluşturun
- mapper.cpp nod'unu /odom, /scan mesajlarına abone olacak şekilde düzenleyin
- mapper.cpp'de turtlebot3'ün labirenti gezinimi sırasında aldığı her bir lazer sensör ölçümünü odom çerçevesine dönüştürün
  - Alınan ölçümü base_scan çerçevesinde kartezyen koordinatlara çevirin
  - base_scan çerçevesinde hesaplanan kartezyen koordinatları base_footprint çerçevesine göre yeniden hesaplayın
  - base_footprint çerçevesindeki koordinatları odom çerçevesine göre yeniden hesaplayın
- Elde ettiğiniz metrik koordinatlara, belirlediğiniz çözünürlüğe ve bir pencere genişliğine göre openCV penceresinde, önceki çizimleri koruyarak, bastırın
- Paketinizi derleyebilmek için CMakeLists.txt dosyasında gerekli düzenlemeleri yapın, mapper.cpp'den derlenecek nod'un ismini my_mapper olarak berileyin
- Yazmış olduğunuz kodu micromouse_maze4.launch ile test edin

Soru 2

Command Line

```
$ rosrn solve_maze my_mapper
```

- Oluşturduğunuz paket içerisindeki README dosyasında paketinizin derleme, çalıştırılma adımları ile elde ettiğiniz sonuçları içeren bir rapor hazırlayın
- Aşağıda verilen adreste boş bir repo oluşturarak kodunuzu yükleyin

Soru 2

Command Line

```
https://gitlab.com/blm6191_2425b/members/<user>
```


Teslim Şekli ve Son Teslim Tarihi: Soruya ilişkin cevabınız olan ROS paketini dersin gitlab hesabında https://gitlab.com/blm6191_2425b/members adresi altında kendi adınıza açılmış olan gruba yükleyiniz. Paketin README dosyası paketin yüklenmesi, çalıştırılması ve örnek çıktıların yer aldığı açıklamaları içermelidir.
Son teslim tarihi **04/11/2024 08:59**